

Organisatieonderdeel Korpsstaf
Team Juridische Zaken

Behandeld door
Functie
Bezoekadres Nieuwe Uitleg 1
2514BP Den Haag
Telefoon
E-mail

Ons kenmerk
Uw kenmerk
Datum
Bijlage(n) 0
Pagina 1/3

VERZONDEN 20 OKT. 2015

Retouradres: Postbus 17107, 2502 CC Den Haag

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
T.a.v. drs. B.E. van den D
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Onderwerp Consultatie tweede nota van wijziging bij de Wet Verplichte GGZ

Geachte heer Van den D

Bij brief met kenmerk 807850-139738-WJZ en door mij ontvangen op 8 september 2015, hebt u mij verzocht om een reactie op de tweede nota van wijziging bij de Wet Verplichte GGZ. Hierbij treft u mijn reactie aan.

Inleidende opmerkingen

Ter advisering ligt voor de tweede nota van wijziging bij het voorstel van wet, houdende regels voor het kunnen verlenen van verplichte zorg aan een persoon met een psychische stoornis (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg – Kamerstuk nummer 32 399 – hierna: Wvvggz). In het algemeen is de politie positief over het nu voorliggende wetsvoorstel.

Bij een aantal punten wil ik echter nog expliciet stilstaan:

1. Samenloop civielrecht en strafrecht

De politie zou graag zien dat de bevindingen uit het rapport van de commissie Hoekstra worden meegenomen in dit wetsvoorstel. Het bevoegd gezag ten aanzien van de uitvoering van deze wet hoort bij het Openbaar Ministerie, dat ook het bevoegd gezag vertegenwoordigt bij strafrechtelijke aangelegenheden. Dit sluit ook beter aan op het Wetsvoorstel Forensische Zorg. Strafrecht en zorg lopen meer en meer door elkaar, omdat een patiënt ook een verdachte kan zijn en omgekeerd. De meest succesvolle interventies bestaan vaak uit een integrale persoongerichte aanpak waarbij zorg en straf kunnen worden gecombineerd. Daarbij is het van belang dat er één partij de regie houdt.

2. Informatiebehoefte – informatiestroom

De politie heeft ondermeer tot taak om mensen, die professionele hulp nodig hebben, snel over te dragen aan hun eigen zorgkader. Daarvoor is het wel van belang dat de politie weet welk zorgkader dat is. Daarbij kan de politie uitsluitend gebruik maken van haar wettelijke bevoegdheden wanneer daar ook een wettelijke grondslag voor bestaat. Die grondslag kan in sommige gevallen gelegen zijn in het feit dat iemand een zorgmachtiging of een crisismaatregel heeft. Uiteraard is het dan wel van belang dat de politie daarvan op de hoogte is. Nodeloze criminalisering kan zo worden voorkomen en mensen kunnen sneller de juiste zorg krijgen. Een zorgmachtiging of een crisismaatregel wordt uitsluitend opgelegd, wanneer er sprake is van een gevaarlijke situatie. De politie heeft tot taak om de veiligheid te bewaken. Zo is het van belang dat de politie op de hoogte is van een maatregel in het kader van de Wet VGGZ bij het beoordelen van een aanvraag voor een wapenvergunning en het toezicht daarop. Informatie over de terugkeer

van een patiënt in de eigen omgeving kan voor de politie van belang zijn, vanwege mogelijke onrust in de buurt. Uiteraard beschikt de politie ook over informatie die voor de rechter van belang kan zijn bij het al dan niet toekennen van een zorgmachtiging. Deze informatie-uitwisseling loopt via het Openbaar Ministerie.

3. *Overbrengen persoon*

In artikel 7:13 lid 3 is onder meer bepaald dat een persoon onverwijd kan worden overgebracht naar een plaats die geschikt is voor tijdelijk verblijf. Vervolgens is in lid 4, sub a t/m d beschreven, welke partijen die bevoegdheid uitsluitend toekomt. In die opsomming is de politie als eerste partij, in sub a genoemd. De politie dient echter ultimum remedium te worden ingezet, gezien de zorg- en ambulancediensten primair verantwoordelijk zijn voor het vervoer van verwarde personen naar de plaats van (crisis)beoordeling alsmede naar de instelling. Zij dienen passend vervoer te bieden. Door het vernoemen van de politie in sub a. kan de indruk worden gewekt dat de politie een grotere verantwoordelijkheid draagt dan de andere genoemde partijen, wat niet het geval is. Daarnaast is vanuit het oogpunt van humaniteit vervoer door de politie niet passend, zeker niet als geen sprake is van strafbare feiten. Hier kan een stigmatiserende werking vanuit gaan, wat niet bijdraagt aan het herstel van de patiënt.

4. *Vermissing*

Bij artikel 13, lid 3 wordt er geen onderscheid gemaakt tussen een aangifte van vermissing en een verzoek om ondersteuning door de politie. Zeker omdat deze wet vaker bij gedwongen ambulante zorg gebruikt gaat worden, is het van belang dat onderscheid wel te maken. Kortom wanneer iemand onvindbaar is kan er aangifte van vermissing gedaan worden. Wanneer iemand weigert om mee te werken, maar de verblijfsplek is bekend dan kan de politie om ondersteuning gevraagd worden. Daarvoor is het niet noodzakelijk om eerst aangifte van vermissing te doen. De geneesheer directeur dient echter uitsluitend aangifte van vermissing te doen, op het moment dat hij zich ook daadwerkelijk ongerust maakt over het welzijn van zijn/haar patiënt. Het doen van aangifte van vermissing bij een patiënt die zich aan de zorg onttrekt moet geen directe verplichting zijn. Het inzetten van de politie moet immers ook proportioneel zijn en uitsluitend worden gevraagd wanneer daar gegronde redenen voor zijn. Het kan immers heel goed zijn dat de geneesheer directeur het volledig verantwoord vindt dat een patiënt die zich aan de zorg heeft onttrokken, niet direct wordt opgespoord door de politie. Bij veel vermiste patiënten zien we immers dat zij al na één of twee dagen uit eigen beweging terugkeren. Daarnaast is in dit artikel niet expliciet opgenomen dat de verantwoordelijke behandelaar een inspanningsverplichting heeft om de patiënt zelf terug te halen, en daarbij als het echt niet anders kan een beroep op de politie kan doen.

5. *Vroegsignalering en ambulante zorg*

De politie onderkent het belang dat deze nieuwe wet gedwongen ambulante zorg beter mogelijk maakt. In het wetsvoorstel is vermeld (artikel 5 lid 14) dat de zorgaanbieder en de geneesheer-directeur toezicht houden op de uitvoering van verplichte zorg in ambulante omstandigheden. Randvoorwaardelijk voor bovengenoemd toezicht is dat de lokale zorg zodanig vertegenwoordigd is in de wijk, dat zorgwekkende signalen rond de patiënt tijdig worden gesignaleerd en maximale inspanning wordt gepleegd om zonodig tijdig te interveniëren en passende zorg te regelen. In de huidige praktijk zijn deze randvoorwaarden onvoldoende gewaarborgd.

6. Lifetime structuur

In het genoemde artikel is eveneens vermeld dat in het zorgplan onder meer wordt ingegaan op de essentiële voorwaarden voor deelname aan het maatschappelijk leven van betrokkene, voor zover deze ontbreken. De politie acht het van groot belang dat na afronding van de verplichte zorg met inspanning van lokale partners een passende 'lifetime' structuur; woning, dagbesteding/ arbeid wordt geboden en dat blijvend voorzien wordt in de benodigde zorg. Hiermee kan voorkomen worden dat patiënten terugvallen of afglijden naar overlastgevend of crimineel gedrag. Het openbaar bestuur dient daarbij de juiste regie te voeren en relevante partners om tafel te brengen, vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid op de OGGZ.

Samenvattend

De politie is over het algemeen positief over het nu voorliggende wetsvoorstel. In dit schrijven heb ik enkele zorgpunten uiteengezet. Ik vraag dan ook uw aandacht voor deze punten.

Hoogachtend,

R.G.C. ~~Bik~~
plv. korpschef